

Fișă de lucru

Naratorii și personajele. Antiteza

Nume: Clasa: Data:

Citește cu atenție fiecare cerință și lucrează ordonat. Acordă atenție citatelor din text și argumentează răspunsurile cu exemple concrete. Timp de lucru: aproximativ 45 de minute.

1 Tipuri de naratori

15 p

Citește fragmentele de mai jos și precizează, pentru fiecare, tipul naratorului (narator obiectiv / narator subiectiv) și persoana la care se face narațiunea.

1. „Într-o dimineață, bătrânul se ridică în capul oaselor și privi fereastra înzăpezită. Gândurile îi zburau departe, spre tinerețe.”
2. „Îmi amintesc și acum mirosul acelei văi. Eram fericit și nu știam de ce. Inima îmi bătea puternic.”
3. „Mama îi chemă pe copii la masă. Ei alergară veseli și se așezară în jurul mesei.”
4. „Eu am văzut totul cu ochii mei și nu pot uita niciodată acea clipă.”
5. „Povestea aceea s-a petrecut cu mulți ani înainte. Nimeni nu știa cu siguranță cum începuse.”
6. „M-am dus la el fără să gândesc. Simțeam că trebuie să fac ceva, deși nu știam ce.”

.....

.....

.....

.....

Citește fragmentul de mai jos, apoi răspunde la cerințe:

„Mergeam alături de Ion fără să schimbăm nicio vorbă. El privea drept înaintea, cu ochii ficși pe drumul prăfuit. Eu simțeam că ceva se terminase între noi, deși nu puteam spune exact ce anume. Satul se ivea la orizont, cu casele lui albe și cu gardul de nuiele. Ion se opri brusc, se întoarse spre mine și zise: «Mă întorc!» Atât. Eu am rămas pe loc, privind în urma lui, neînțelegând.”

1. Precizează tipul naratorului și persoana la care este realizată narațiunea, susținând răspunsul cu exemple din text.
2. Ce rol are personajul Ion în fragment și cum este el prezentat?
3. Explică, în 2-3 enunțuri, ce fel de relație se stabilește între narator și Ion.

3 Antiteza

20 p

Antiteza este figura de stil prin care sunt puse în opoziție două idei, noțiuni, imagini sau personaje, pentru a le evidenția mai bine trăsăturile. Identifică antiteza în fragmentele de mai jos și explică, pentru fiecare, ce anume este pus în opoziție.

1. „Unul era bogat și trăia în lux, celălalt era sărac și nu știa ce va mânca a doua zi.”
2. „Afară ninge liniștit, iar înăuntru ardea un foc viu.”
3. „El vorbea mult și nu spunea nimic; ea tăcea și spunea totul.”
4. „Ziua era luminoasă și veselă; noaptea – întunecată și înfricoșătoare.”
5. „Bătrânul privea apusul, copilul – răsăritul.”
6. „Inima îi era caldă, dar cuvintele îi erau reci ca gheața.”
7. „Râdea, dar lacrimile îi curgeau pe obraji.”
8. „Era puternic ca un stejar, dar fragil ca un fir de iarbă în fața durerii.”

4 Identificarea și construirea antitezei

15 p

Rezolvă cerințele de mai jos.

1. Construiește câte o propoziție sau frază care să conțină o antiteză pentru fiecare dintre perechile de cuvinte: lumină – întuneric; curaj – frică; tinerețe – bătrânețe.
2. Identifică, în fragmentul următor, figura de stil antiteză și transcrie-o: „Mama plângea, tatăl zâmbea, fiecare trăind altfel același moment.”
3. Explică, în 2-3 enunțuri, efectul antitezei din fragmentul de la punctul 2.

5 Personajele și modalitățile de caracterizare

15 p

Citește fragmentul de mai jos, apoi răspunde la cerințe:

„Moș Gheorghe era cel mai bătrân om din sat. Umbla aplecat, sprijinindu-se în bastonul lui înnegrit de vreme, dar ochii îi străluceau tineri și ageri. Vorbea rar, cântărind fiecare vorbă, iar copiii din sat se opreau să îl asculte ori de câte ori trecea. Vecina lui, Maria, era cu totul altfel: vorbăreață, veselă și mereu grăbită, cu mâinile pline de treburi și cu gura plină de glume. Nimeni nu ar fi crezut că cei doi au fost prieteni din copilărie.”

1. Identifică modalitățile prin care este caracterizat Moș Gheorghe și numește două trăsături ale lui.
2. Identifică modalitățile prin care este caracterizată Maria și numește două trăsături ale ei.
3. Ce relație se stabilește între cele două personaje și ce figură de stil o evidențiază?
4. Precizează tipul naratorului din fragment, susținând răspunsul cu un argument.

6 Redactare

10 p

Redactează un text narativ de 10-15 rânduri în care să prezinți două personaje construite prin antiteză. Naratorul poate fi obiectiv sau subiectiv – precizează alegerea ta la sfârșitul textului. Folosește cel puțin o antiteză evidentă și caracterizează fiecare personaj prin cel puțin un procedeu de caracterizare (directă sau indirectă).

Total: **90 puncte** · Timp recomandat: 45 min · Se acordă 10 puncte din oficiu.